

Obec Trstená na Ostrove

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
TRSTENÁ NA
OSTROVE
NA ROKY 2015 – 2020

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie	Obec Trstená na Ostrove, okres Dunajská Streda, Trnavský kraj
ÚPN-O schválený	nie
Dátum schválenia PHSR	
Dátum platnosti	do 31.12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.trstenanaostrove.ocu.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	máj – júl 2015
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Ekoplán, s.r.o. Bratislava

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

www.ekoplan.cityplan.eu

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Účel programového dokumentu	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov	10
2. Analytická časť	11
2.1 Analýza vnútorného prostredia	11
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Občianska vybavenosť	
2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.8 Bývanie a bytový fond	
2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.12 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia	25
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	30
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
3. Strategická časť	36
3.1 Strategická vízia	36
3.2 Návrh a opis stratégie	36
3.3 Strategické ciele	37
4. Programová časť	40
4.1 Návrh opatrení a aktivít	40
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry	43
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie	49

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce.	53
5. Realizačná časť	58
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	58
5.2 Časový harmonogram realizácie.	58
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu	59
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.	61
5.5 Akčný plán iniciačný	62
6. Finančná časť	64
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie	64
6.2 Finančný plán.	66
7. Záver	70
8. Prílohy	71
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny	71
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.	71
8.3 Zoznam použitých skratiek.	72

1. Úvod

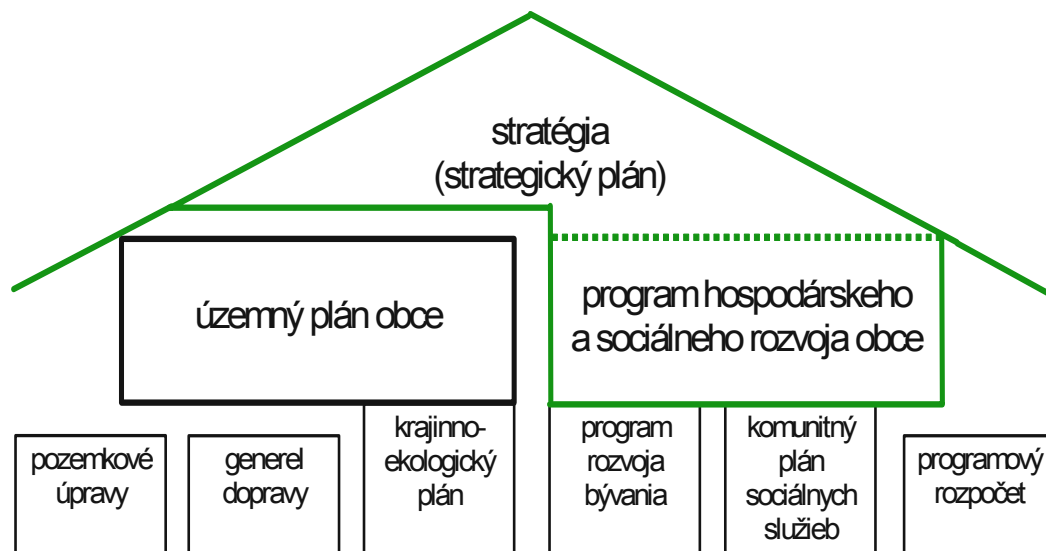
1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Trstená na Ostrove sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Trstená na Ostrove vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákomom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

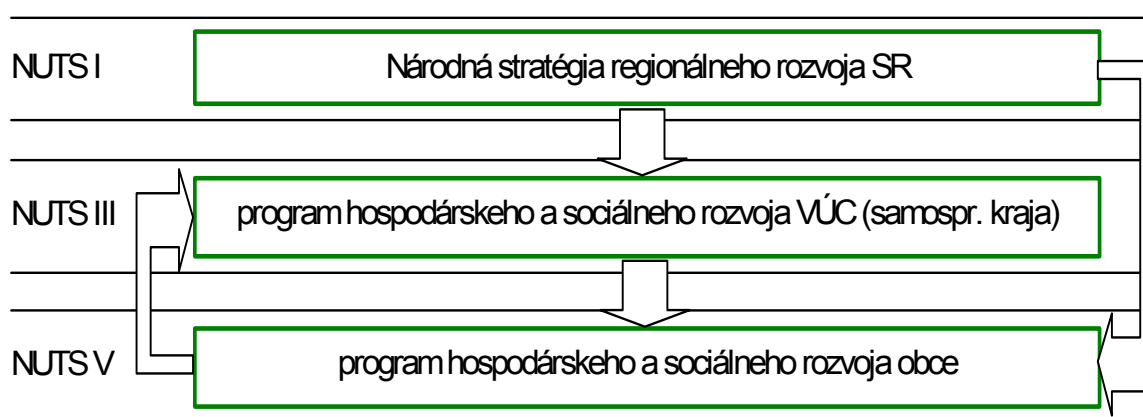
d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

Plánovací postup

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

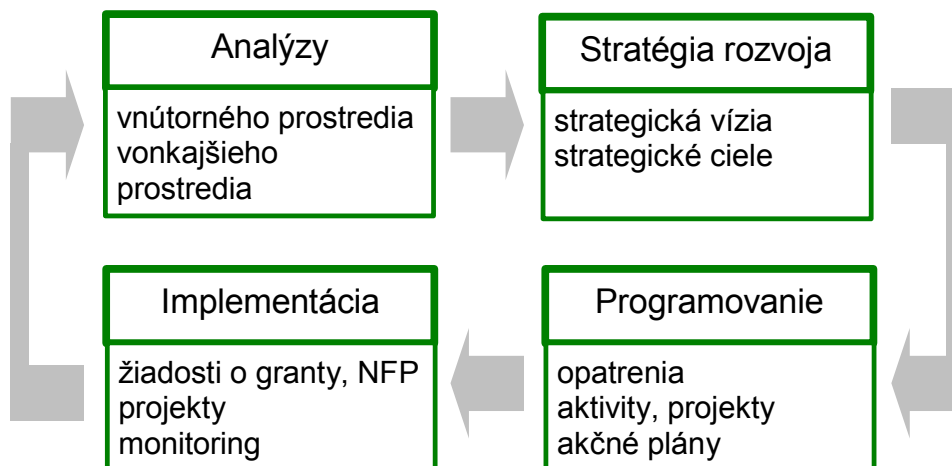
Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

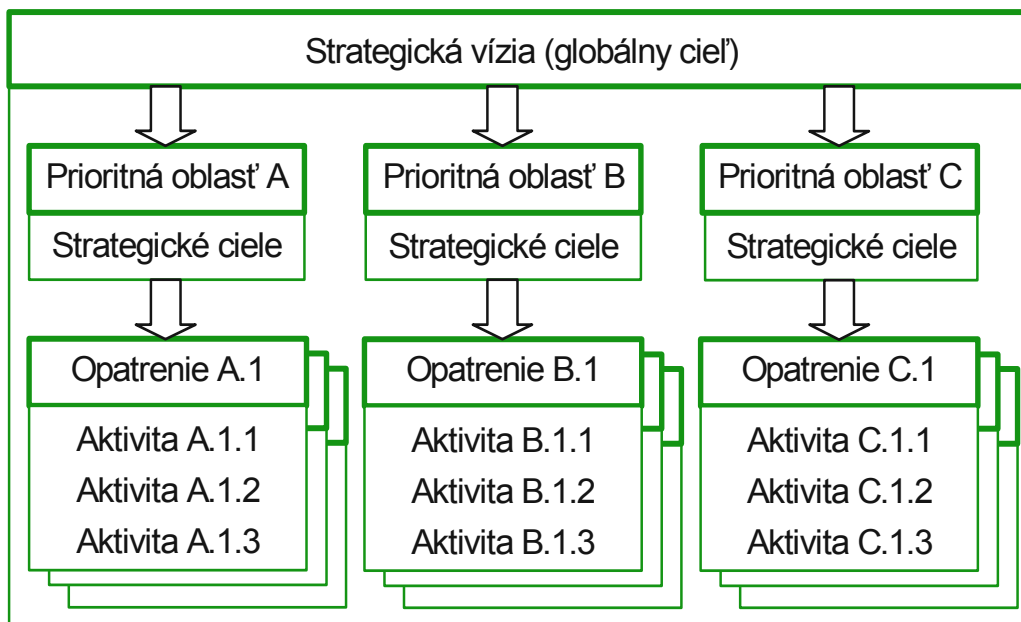
Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Obec aktívne usmerňuje svoj rozvoj na základe programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Územnoplánovacia dokumentácia obce nie je spracovaná.

Práce na doterajšom programe rozvoja sa začali v roku 2007 a dokument bol spracovaný na obdobie 2008 – 2013. Z hodnotenia plnenia doterajšieho PHSR obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna a nevyžaduje podstatnejšie úpravy. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom PHSR.

Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Priorita č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
2.	Upraviť a rozšíriť detské ihrisko pred kultúrnym domom a v areáli ZŠ			100%		obec
2.	Rekonštrukcia základnej školy			50%		
2.	Rekonštrukcia a novostavba strechy kultúrneho domu			100%		fondy EÚ
2.	Vybudovanie webovej stránky obce			100%		obec
2.	Rekonštrukcia chodníkov a miestnych ciest (len chodníkov)			50%		fondy EÚ

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých niekoľko navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Doplnená bola aj analytická časť. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôsobený záväzným požiadavkám novej metodiky.

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Trstená na Ostrove leží v južnej časti Žitného ostrova, na mladom agradačnom vale Dunaja. V tejto časti Žitného ostrova osídlenie tvoria prevažne malé obce, ktoré však z administratívneho hľadiska sú zlúčené do väčších celkov.

Na základe počtu obyvateľov sa obec Trstená na Ostrove zaraďuje medzi malé obce (547 obyvateľov). Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Dunajská Streda a Trnavského kraja.

Obec Trstená na Ostrove svojimi katastrálnymi hranicami susedí s obcami Horný Bar, Bodíky, Jurová, Baka. Katastrálne územie obce má rozlohu 625,5 ha a leží v nadmorskej

výške 116–118 m.n.m.; stred obce je vo výške 118 m n.m. Územie je úplne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané. Južnú hranicu katastrálneho územia tvorí hrádza prívodného kanála vodného diela Gabčíkovo.

Zastavaným územím obce prechádza cesta II. triedy č. II/506 Báč – Gabčíkovo – Medveďov, ktorá sa pripája na štátnu cestu I. triedy č. I/63 Bratislava–Komárno–Štúrovo. Najbližšími mestami sú Dunajská Streda (13 km) a Šamorín (19 km). S týmito mestami má priame dopravné spojenie prostredníctvom štátnej cesty I. triedy.

2.1.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Obec sa po prvý raz spomína roku 1250. Patrila hradu Bratislava. Bola rodovým sídlom zemanov Sághiovcov, Dömköziocov, roku 1412 časť patrila bratislavskému mešťanovi Malathovi, 1553 Sághiovcom a Sárköziocom. Koncom 18. storočia sághiovský majetok získala rodina Bartalovcov. V roku 1553 mala obec 2 porty, 1828 71 domov a 519 obyvateľov.

Prvá škola v obci bola postavená v roku 1876. V rokoch 1938 – 1945 bola pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1952.

Kultúrno-historické pamiatky

V obci sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky, je tu však niekoľko objektov s kultúrno-historickými a architektonickými hodnotami:

- kríž na cintoríne z roku 1876
- rímskokatolícka kaplnka Sedembolestnej Panny Márie z roku 1876
- zachované tradičné ľudové domy

2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

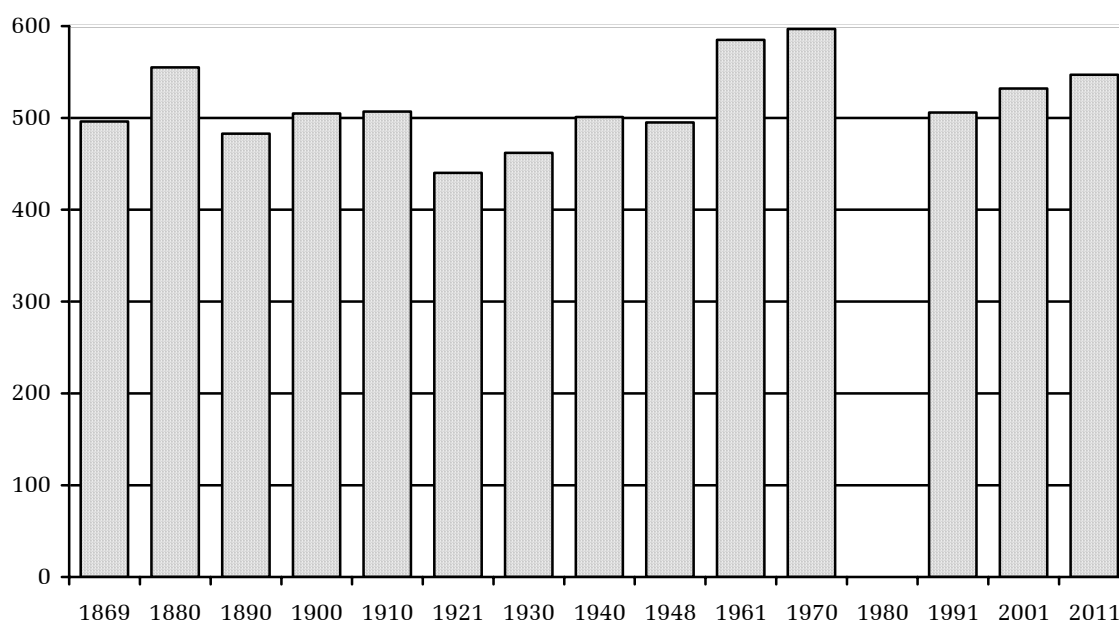
Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

V dlhodobom časovom úseku 150 rokov sa počet obyvateľov pohybuje stabilne v pomerne v úzkom rozmedzí 450 – 600 obyvateľov, bez výraznejších dlhodobějších trendov. Najnižší počet obyvateľov bol zaznamenaný v roku 1921. Následne až do 70. rokov 20. storočia pozvoľne rástol počet obyvateľov, pričom v roku 1970 mala obec historicky najvyšší počet obyvateľov – až 597. Od 70. rokov nastáva v dôsledku sťahovania obyvateľov do strediskových obcí a miest pokles počtu obyvateľov. Do roku 1991 poklesol počet

obyvateľov o 15%. V 90. rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval a opäť mierne rastie, najmä v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie. K 31.12. 2014 mala obec 573 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok sčítania obyv.	Počet obyvateľov	Rok sčítania obyv.	Počet obyvateľov
1869	496	1940	501
1880	555	1948	495
1890	483	1961	585
1900	505	1970	597
1910	507	1991	506
1921	440	2001	532
1930	462	2011	547

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	počet obyv.
2004	6	6	15	3	+12	552
2005	4	6	12	4	+6	557
2006	5	6	6	5	0	558
2007	4	2	10	4	+8	576
2008	6	5	11	13	-1	575
2009	0	5	4	11	-12	563
2010	3	6	7	9	-5	558
2011	3	9	7	8	-7	551
2012	6	4	10	2	+10	561
2013	3	7	10	3	+3	564
2014	3	3	16	7	+9	573

Za posledných 20 – 30 rokov sa výrazne znížil podiel obyvateľov v predproduktívnom veku. Nárast sa presunul do kategórie obyvateľov v produktívnom a v menšej miere aj v poproduktívnom veku. Práve podiel obyvateľov v produktívnom veku je vysoký – v roku 2011 predstavuje až 74,4%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítať s jeho poklesom. V súčasnosti teda nie sú potrebné veľké verejné výdavky pre výchovu mladej generácie, ani pre starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, naopak finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej výstavby.

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu len 84,2 a oproti minulosti ide o značné zníženie, pričom sa súčasne sa zvýšil vek odchodu do dôchodku.

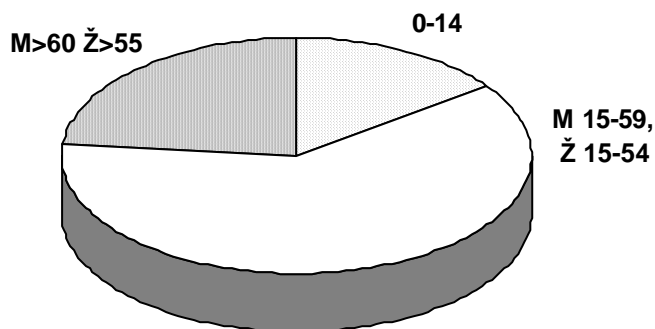
Na základe ukazovateľa indexu vitality, ako aj pri porovnaní údajov o vekovej štruktúre obyvateľstva z predchádzajúcich období, možno vysloviť prognózu, že dynamika prirodzeného prírastku obyvateľstva bude aj v nasledujúcich rokoch zotrvať v negatívnej bilancii. Počet narodených je každoročne podstatne nižší ako počet zosnulých.

V budúcnosti možno počítať s nárastom počtu obyvateľov – tento rast však bude pochádzať výlučne z migrácie do obce. Následne možno predpokladať aj zvýšenie natality – vďaka prisťahovaniu mladších vekových skupín obyvateľov vo fertilnom veku. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci a kvality technickej infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	547
z toho muži	263
z toho ženy	284
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	64
Počet obyvateľov v produktívnom veku	407
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	76

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011.

Składba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	maďarská	slovenská	iná a nezistená
	473	72	2

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, s prevahou obyvateľov maďarskej národnosti. K maďarskej národnosti sa v roku 2011 hlásilo 86% obyvateľov, k slovenskej národnosti 13%.

Składba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	Reform. kresťanská cirkev	bez vyznania	ostatné a nezistené
	504	5	21	17

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

V porovnaní s celoslovenským priemerom je miera religiozity naďalej vysoká. Väčšina obyvateľstva sa v súčasnosti hlási k rímskokatolíckej cirkvi – viac ako 92% obyvateľov.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	Podiel (%)
Základné	123
Učňovské (bez maturity)	106
Stredné odborné (bez maturity)	65
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	24
Úplné stredné odborné (s maturitou)	91
Úplné stredné všeobecné	27
Vyššie odborné	13
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	9
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	17
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	0
Bez vzdelania	66
Nezistené	6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná, za uplynulých 10 rokov však zaznamenala podstatné zvýšenie.

2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

Hospodárske aktivity na území obce poskytujú pracovné miesta len pre minimum ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré v uplynulých 20 rokoch výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu.

V obci je vytvorených približne 40 pracovných miest. Väčšia časť je v súkromnej sfére u miestnych podnikateľských subjektov a samostatne zárobkovo činných osôb. Vo verejnom sektore vytvára niekoľko pracovných príležitostí obec (v miestnej samospráve a vzdelávacích zariadeniach).

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 159 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 102 obyvateľov a 12 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo).

Za prácou mimo obec odchádzalo 241 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 83%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou sú mestá Bratislava, Dunajská Streda a v menšej miere aj Šamorín.

Okres Dunajská Streda začiatkom 90. rokov patril medzi regióny Slovenska s najvyššou úrovňou nezamestnanosti. V posledných rokoch však došlo k miernemu oživeniu hospodárstva v regióne a od roku 2003 má miera nezamestnanosti klesajúcu tendenciu. Tento pokles nastal najmä vďaka zvýšenej ponuke na trhu práce v Bratislave, ale aj regióne Dunajskej Stredy.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	289
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	52,8
- pracujúci (okrem dôchodcov)	250
- pracujúci dôchodcovia	7
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	10
- nezamestnaní	31
- študenti	48
- dôchodcovia	114

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obec vytvára niekoľko pracovných miest na zapojenie nezamestnaných do pracovného procesu v rámci tzv. aktivačných prác.

Napriek týmto problémom sa konflikty medzi rôznymi sociálnymi skupinami nevyskytujú a nízky je aj výskyt sociálno-patologických javov.

2.1.5 Hospodárska základňa

V rámci produkčných aktivít v riešenom území prevláda poľnohospodárska výroba, predovšetkým rastlinná výroba. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo v Jurovej.

Priemyselné podniky sa v obci nenachádzajú. Výrobno-remeselné aktivity v malom rozsahu prevádzkujú aj živnostníci, ktorí sa orientujú zväčša na stavebné profesie.

Najvýznamnejšími podnikateľskými subjektmi sú však miestni autodopravcovia – GROPO Slovakia, s.r.o.

Evidencia podnikateľských subjektov obce

Názov podnikateľského subjektu / sídlo	Počet zam.	Prírastok / úbytok zamestn.	Tržby (rok)	Rast pridanej hodnoty (rok)	Záznam z rokovania	Kontakt
GROPO Slovakia, s.r.o.	20	-	-	-	-	-
Potraviny Bartal Rudolf	5	-	-	-	-	-
L. Mészáros – servis váh a závaží		-	-	-	-	-
HAUER, s.r.o. – autobusová doprava	3	-	-	-	-	-
Juraj Dobsa – Karoseria Dobsa	2	-	-	-	-	-
Sámán – Penzión - Restaurant	2	-	-	-	-	-
Espresso	2	-	-	-	-	-
Hostinec Duna	2	-	-	-	-	-

2.1.6 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je zastúpená len niektorými zariadeniami základnej vybavenosti. Vzdelávacie zariadenia sú zastúpené základnou školou pre I. stupeň s vyučovacím jazykom maďarským, ktorá tvorí jeden celok s materskou školou. Kapacity vzdelávacích zariadení postačujú súčasným nárokom. ZŠ v školskom roku 2014/15 navštevuje len 9 žiakov, uvažuje sa preto o zrušení ZŠ. Žiaci II. stupňa navštevujú základné školy v Hornom Bare, Gabčíkove a Dunajskej Strede. Stredoškolské vzdelanie poskytujú viaceré všeobecno-vzdelávacie i špecializované stredné a učňovské školy v Dunajskej Strede, Šamoríne, Bratislave.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť v obci ďalej reprezentuje kultúrny dom, obecný úrad, nový kostol. Spomínané zariadenia kapacitne vyhovujú svojmu účelu a sú v dobrom stavebno-technickom stave. Ďalej je v obci cintorín, požiarna zbrojnica.

Základnú zdravotnú vybavenosť pre obyvateľov poskytuje zdravotné stredisko v Hornom Bare. Vyššiu zdravotnú starostlivosť poskytuje nemocnica s poliklinikou v Dunajskej Strede a poliklinika v Šamoríne. V obci Trstená na Ostrove sa nenachádzajú zariadenia sociálnych služieb.

Športovú vybavenosť reprezentuje športový areál s futbalovým ihriskom a s prevádzkovým objektom šatní z konca 70. rokov 20. stor. Tvorí dôležitú základňu pre rozvoj športových i rekreačných aktivít. V príslušnom areáli je zriadené detské ihrisko. Súčasťou areálu je malé zastrešené pódium, ktoré slúži pre kultúrne podujatia.

Komerčnú vybavenosť reprezentujú maloobchodné zariadenia – 1 obchod s potravinami a zmiešaným tovarom (predajňa COOP Jednota je mimo prevádzky). Sú tu dve pohostinstvá a penzión s reštauráciou Sámán. Od roku 2002 funguje v obci pošta Partner, ktorá poskytuje poštové služby prostredníctvom zmluvného partnera v stanovenom rozsahu. Pobočky finančných inštitúcií ani bankomat v obci nie sú. Služby výrobného charakteru reprezentuje autoopravovňa.

2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Obec každoročne organizuje slávnosti pri príležitosti Dňa detí, Dňa matiek, vianočný koncert, deň zdravia, zákuskový festival, futbalový turnaj, súťaž hasičov o pohár starostky. Tradíciu má Deň obce a od roku 2016 obec plánuje obnoviť spoločné stretnutie predstaviteľov partnerských samospráv z Maďarskej republiky, ktoré nesú v koreni oficiálneho názvu obce slovo „trstená“. Ide o obce Borsodnádasd, Mecseknádasd, Nádasd, Nádasdľadány. Družobná spolupráca je nadviazaná aj s obcou Dunaremete.

Väčšinu týchto akcií organizačne zabezpečuje obec, spolu s veľmi aktívnymi miestnymi organizáciami. Kultúrno-spoločenské podujatia sa konajú v kultúrnom dome.

Na spoločenskom živote sa zúčastňuje aj miestny športový klub ŠK Team Trstená na Ostrove (hrá v VII. lige) a Dobrovoľný hasičský zbor (5 mužstiev).

Evidencia mimovládnych organizácií obce

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
Šport klub ŠK Team Trstená n.O.	OZ	–	šport	50	–
Dobrovoľný hasičský zbor	OZ	–	hasiči	100	–
Klub dôchodcov	OZ	–	kultúra	18	–
Klubovci	OZ	–	kultúra a zdravie	15	–

2.1.8 Bývanie a bytový fond

Obec Trstená na Ostrove v štruktúre osídlenia plní primárne obytnú funkciu. Obytné budovy tvoria väčšinu stavebného fondu. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch. Objekty rodinných domov majú rôznu vekovú štruktúru. Pred rokom 1945 bolo postavených 14 domov, po roku 1990 29 domov. Väčšina domov bola vybudovaná v rokoch 1945 – 1990.

Pri porovnaní s priemernými ukazovateľmi štandardu bývania okresu Dunajská Streda sa zistilo, že výraznejšie nezaostáva za okresným priemerom v jednotlivých ukazovateľoch (plošný štandard, vybavenosť kúpeľňou, ústredným kúrením). Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,27, čo je mierne nad priemerom SR aj okresu Dunajská Streda. Podiel neobývaných bytov predstavuje 16,9% z celkového počtu bytov.

V roku 1982 v obci vznikla zástavba 12 chatiek s trstenou strechou, ktoré sa stali charakteristickým symbolom obce.

Počet domov a bytov

domy spolu	193
trvale obývané domy	164
z toho rodinné domy	156
z toho bytové domy	0
neobývané domy	29
byty spolu	194
trvale obývané byty spolu	166
z toho v rodinných domoch	157
z toho v bytových domoch	4
neobývané byty spolu	28

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra

Doprava

Obec Trstená na Ostrove má výhodnú polohu voči dopravným koridorom regionálneho a nadregionálneho významu. Zastavaným územím obce prechádza cesta II. triedy č. II/506 Báč – Gabčíkovo – Medveďov, ktorá spája obce a mestá Žitného ostrova s hraničným priechodom do Maďarska. V Báči sa napája na cestu I. triedy č. I/63 Bratislava – Komárno – hlavnú dopravnú os Žitného ostrova. Cesta je súčasťou medzinárodnej cestnej siete pod E575, ktorá spája Bratislavu, Dunajskú Stredú s mestom Győr cez hraničný priechod Medveďov. Je hlavnou tepnou tranzitnej dopravy, vrátane nákladnej dopravy. Trasa cesty I/63 je v tomto úseku sa plánuje prebudovať na rýchlostnú cestu R11,5/100 ako súčasť južného cestného ťahu (R7).

Katastrálnym územím obce prechádzajú kratšie úseky ciest III. triedy, ktoré odbočujú z cesty II. triedy: č. III/506004 Trstená n.O. – Jurová a č. III/506005 Trstená n.O. – Baka.

Miestne komunikácie vytvárajú odbočky z cesty II. triedy. Sprístupňujú všetky časti zástavby. Základným nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré však majú nevyhovujúci povrchový kryt.

Vedenie frekventovanej cesty II. triedy priamo cez zastavané územie prináša okrem výhod z hľadiska dopravného spojenia aj značné negatívne dopady – nadmerné zaťaženie hlukom, emisiami, potenciálne kolízie.

Verejnú dopravu zabezpečujú viaceré prímestské autobusové linky SAD Bratislava a SAD Dunajská Streda. Priame spojenie je s mestami Bratislava, Šamorín, Dunajská Streda, ako aj okolitými obcami (Gabčíkovo). Počet spojov je vyhovujúci pre dopravnú obsluhu. V obci je 1 autobusová zastávka.

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je v Dunajskej Strede, na trati č. 131 Bratislava – Komárno.

Pešie chodníky sú vybudované pozdĺž cesty II. triedy, na úseku prechádzajúcom zastavaným územím obce. Kvalita chodníkov je vyhovujúca.

Katastrálnym územím obce prechádza Medzinárodná podunajská cyklotrasa, vedená po hrádzi Vodného diela Gabčíkovo. Cyklotrasa začína v nemeckom meste Passau, pokračuje do Rakúska a ďalej do SR až po Štúrovo.

Technická infraštruktúra

Obec Trstená na Ostrove je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu v správe Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., OZ Dunajská Streda. Skupinový vodovod zásobuje obce Trstená na Ostrove, Baka a Jurová. Zdrojom pitnej vody je studňa, z ktorej je čerpacia stanica prečerpáva vodu do vodojemu v Trstenej na Ostrove. Vodovod bol vybudovaný v rokoch 1977–80. Celková dĺžka vodovodu je 4 829 m.

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. V súčasnosti sú splaškové vody akumulované v izolovaných žumpách a likvidované vlastníkami jednotlivých nehnuteľností. V súčasnosti sa pripravuje komplexný projekt odvedenia a čistenia odpadových vôd v rámci integrovaného projektu odkanalizovania aglomerácie Dunajská Streda, súčasťou ktorej je aj obec Trstená na Ostrove.

Zásobovanie elektrickou energiou je riešené vzdušnými vedeniami vysokého napätia 22 kV, odbočujúcimi z kmeňového vedenia a ukončenými transformačnými stanicami. Súčasnú potrebu zásobovania sú dostatočne pokryté.

Obec bola splynofikovaná v rokoch 1996 – 1998. Hlavným zásobovacím plynovodom je vysokotlakový plynovod DN 300 PN 40 Bratislava-Komárno. V obci sú strednotlakové rozvody plynu s celkovou dĺžkou 4415 m, ktoré pokrývajú takmer 100% všetkých potenciálnych odberateľov.

Obec je pokrytá základnou telekomunikačnou sieťou. Pokrytie mobilným signálom je dostatočné prostredníctvom vysielačov mobilných operátorov Orange, T-Mobile O2. V blízkosti obce je lokalizovaný telekomunikačný stožiar mobilného operátora Orange. Internetové pripojenie poskytujú viacerí poskytovatelia prostredníctvom pevnej telefónnej siete i bezdrôtovej technológie mikrovlnných vysielačov.

Obec je vybavená miestnym rozhlasom s reproduktormi na verejných priestranstvách obce. Je tu vybudovaný aj autonómny systém varovania a vyrozumenia (kvôli blízkosti hrádze vodného diela), ktorý pozostáva z dvoch vysokovýkonných reproduktorov umiestnených na budove obecného úradu.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako priemernú. Z hľadiska kvality bývania a podmienok pre podnikanie je však istým limitom rozvoja absencia kanalizácie. Po jej úplnom vybudovaní by sa vyhliadky obce pre ďalší rozvoj výrazne zlepšili.

2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Podľa geomorfologického členenia patrí riešené územie do Podunajskej nížiny, celku Podunajská rovina. Členitosť reliéfu je minimálna – reliéf je rovinný, s minimálnym kolísaním nadmorskej výšky od 116 do 118 m.n.m. Kataster tvoria mladšie treťohorné piesky a štrky, na ktorých sú štvrťohorné riečne uloženiny. Pôdny kryt tvoria prevažne černoze a lužné pôdy, ktoré sú mimoriadne úrodné. V inundačnom území Dunaja sa vyskytujú aj fluvizeme.

Územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti, okrsok teplý, veľmi suchý s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 10°C. Priemerný počet letných dní (maximum nad 25°C) je 69, zimných dní (minimum pod 0°C) je 100.

Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 500 do 550 mm, najvyššie denné úhrny sú 60-75 mm. V dlhodobom priemere sa atmosférické zrážky vyskytujú 130 dní v roku. Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Dĺžka trvania snehovej pokrývky je asi 40 dní, maximálna výška snehovej pokrývky dosahuje 50-60, v priemere je však iba 9 cm.

Veterné pomery súvisia s orografickými podmienkami, ktoré sú príčinou pomerne veľkej veternosti. Prevládajúci smer vetra je zo severozápadu a západu.

Územie obce hydrologicky náleží do povodia Dunaja. Samotný tok rieky preteká južne od záujmového územia. Hranicu katastrálneho územia tvorí prírodný kanál vodného diela Gabčíkovo.

Žitný ostrov je charakterizovaný bohatstvom kvalitných podzemných vôd, ktoré sa v dunajských usadeninách neustále obnovujú, ich objem sa odhaduje až na 10 miliárd m³. Vody Žitného ostrova slúžia na zásobovanie obyvateľstva celého západného Slovenska pitnou vodou. Z tohto dôvodu bolo územie Žitného ostrova v roku 1978 vyhlásené za Chránenú vodohospodársku oblasť.

V dôsledku silného antropického tlaku sa na väčšine územia obce nezachovali pôvodné biotopy. Prevažujú človekom silne pozmenené a činnosťou človeka podmienené rastlinné spoločenstvá – hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr.

Katastrálne územie obce nezasahuje do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. V blízkosti sa nachádzajú viaceré chránené vtáčie územia a územia európskeho významu – CHVÚ Dunajské luhy, ÚEV Dunajské luhy (k.ú. Dobrohošť, Gabčíkovo, Bodíky, Mliečno, Sap, Rohovce, Kyselica, Vojka na Dunajom), ÚEV Bodický kanál (k.ú. Baka, Bodíky).

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Riešené územie nepatrí medzi oblasti, ktoré by boli hľadiska čistoty ovzdušia nadmerne zaťažované znečistením. Územie je dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu znečisťujúcich látok.

Súčasný stav znečistenia ovzdušia v katastrálnom území obce je podmienený diaľkovým prenosom plyných exhalátov a prachových častí zo zdrojov mimo katastrálneho územia obce. Znečistenie ďalej spôsobujú exhaláty z vykurovania domov najmä v zimnom období a z automobilovej dopravy.

Miestne zdroje znečisťovania nie sú veľké, ale kumuláciou emisií vytvárajú predpoklad znečisťovania ovzdušia najmä v zimnom období. Hodnoty znečisťovania ovzdušia z lokálnych kúrenísk neprekračujú normy prípustných koncentrácií plyných alebo pevných exhalátov v ovzduší. Lokálnym líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je automobilová doprava, najmä na ceste II. triedy Báč – Gabčíkovo – Medveďov. Doprava na ceste je zdrojom hluku, ovplyvňujúcim aj obytnú zástavbu.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd nebolo zisťované. Kvôli chýbajúcej kanalizácii dochádza k nelegálnemu vypúšťaniu splaškových vôd zo žump, čo predstavuje ohrozenie zásob pitnej vody v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov.

Dlhodobým plošným znečisťovateľom podzemnej vody v riešenom území je poľnohospodárstvo. Faktorom podporujúcim vznik znečistenia je vysoká priepustnosť pôd a štrko-piesčitého substrátu. Aj po znížení objemov aplikovaných hnojív, ochranných a iných látok v poľnohospodárstve naďalej pretrváva veľkoplošné znečistenie, ktoré sa prejavuje lokálne nadlimitným obsahom niektorých ukazovateľov alebo celoplošne trvalo zvýšenými hodnotami koncentrácií chemických prvkov (dusičnany, dusitany). K znečisteniu podzemných vôd prispieva tiež chýbajúca kanalizácia (priesaky z netesných žúmp).

Vyprodukované odpady z obce sa zneškodňujú odvozom na riadenú regionálnu skládku odpadu v Dolnom Bare. V obci je zavedený separovaný zber druhotných surovín. Zberný dvor v obci nie je zriadený. Čierne skládky sa nachádzajú na viacerých miestach v katastri obce.

2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – budovy a pozemky verejných budov a areálov, plochy verejných priestranstiev – pridružených priestorov komunikácií. Obec nevlastní pozemky využiteľné pre ďalší rozvoj.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 7 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 mesiace. Ustanovená je funkcia zástupcu starostu a hlavného kontrolóra.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí a v rámci stránkových hodín obecného úradu. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.trstenanaostrove.ocu.sk, kde sú zverejnené základné informácie o obci a jej histórii.

2.1.12 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti sú projektovo a technicky pripravené viaceré investičné projekty, ktoré uvádzame v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Tech. priprav.	Rok ukonč.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
Vybudovanie splaškovej kanalizácie	A		PD	2017	2 500 000	fondy EÚ
Modernizácia verejného osvetlenia	A	2015	PD	2015	95 000	fondy EÚ

2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- materská škola a základná škola v obci
- zachovaný vidiecky charakter obce
- pokojné prostredie vhodné pre rodinné bývanie
- vybudovaná základná občianska vybavenosť
- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- prírodné podmienky vhodné pre vysokoprodukčné poľnohospodárstvo
- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť

Slabé stránky

- chýbajúca kanalizácia

- zlý stav miestnych komunikácií
- slabá hospodárska základňa – málo podnikateľov a pracovných príležitostí v obci a ich nízka diverzita
- úplne odlesnená krajina vyznačujúca sa nízkou ekologickou stabilitou
- tradičná krajinná štruktúra bola nahradená umelými prvkami
- nepriaznivá demografická situácia a nízka reprodukčná vitalita miestnej populácie
- chýbajú niektoré zariadenia a služby nekomerčnej vybavenosti
- nedostatočné ubytovacie kapacity
- v obci sa nezachovali tradície, folklór ani umelecké remeslá
- nedostatočne využitý hospodársky areál

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Obec Trstená na Ostrove leží v oblasti s dominantnou pôsobnosťou metropolitného ťažiska osídlenia – hl. mesta Bratislava. Obec je súčasťou ťažiskového priestoru osídlenia, tzv. Bratislavsko-Trnavskej aglomerácie. Osídlenie tohto priestoru sa vyznačuje vysokou hustotou sídelnej siete a v rámci územia SR dosahuje aj pomerne vysokú hustotu osídlenia (až 147 obyv. na km²). V súčasnosti sa hustota osídlenia tohto územia ďalej zvyšuje vplyvom suburbanizačných tendencií.

Žitný ostrov je typickou poľnohospodárskou oblasťou s vynikajúcimi pôdno-klimatickými podmienkami pre poľnohospodársku výrobu. V štruktúre hospodárstva okresu si poľnohospodárska výroba zachovala dominanciu aj v 2. pol. 20. storočia, v období socialistickej industrializácie. V tomto čase v okrese vznikli len menšie podniky zamerané prevažne na spracovanie poľnohospodárskej produkcie (konzerváreň a cukrovar v Dunajskej Strede, mliekareň vo Veľkom Mederi).

Obdobie ekonomickej transformácie uplynulých 25 rokov prinieslo hospodárstvu okresu štrukturálne zmeny. Úpadok postihol najmä poľnohospodársku výrobu, pričom výpadok v zamestnanosti a na tvorbe HDP nevykompenzoval ani rast ostatných sektorov. Transformácia mala dopad aj na redukciu priemyselnej výroby v regióne, niektoré podniky zanikli, iné síce po privatizácii boli revitalizované, ale neskôr výrobu ukončili (cukrovar D. Streda). Významnejšie zahraničné investície, ktoré by vytvorili stabilný pilier hospodárstva okresu a väčší počet nových pracovných miest, však nevznikli. Rozvoj zaznamenali len malé podniky a sféra drobného podnikania. Donedávna väčšinu investícií a ekonomických aktivít prichádzajúcich do SR z okolitého regiónu odfiltrovalo hlavné mesto, v poslednom období sa v dôsledku pokračujúceho dynamického hospodárskeho rozvoja a ekonomickej saturácie územia hlavného mesta, začínajú niektoré nové podniky vysúvať mimo samotného mesta – zväčša ide o prevádzky náročné na spotrebu plôch alebo na dopravnú obsluhu.

Špecifický vývoj nastal v sektore poľnohospodárstva. Na začiatku 90. rokov nastal výrazný prepád poľnohospodárskej výroby, pričom mnohé poľnohospodárske družstvá zanikli alebo sa transformovali na podnikateľské subjekty – akciové spoločnosti. Koncom 90. rokov sa situácia v poľnohospodárstve stabilizovala a na trhu ostali len konkurencieschopné podniky. V posledných rokoch má záujem o investície do poľnohospodárskych podnikov aj zahraničný kapitál – najmä v okrese Dunajská Streda expandujú dánski podnikatelia.

Nezamestnanosť v okrese Dunajská Streda dosahuje v súčasnosti relatívne nízku úroveň v porovnaní s priemerom SR, čo je výrazné zlepšenie v porovnaní so stavom zo začiatku 90. rokov, keď tu miera nezamestnanosti presahovala 25% a v okrese bola evidovaná 2. najvyššia miera nezamestnanosti v SR. Zníženie nezamestnanosti v regióne však je len z menšej časti spôsobené rastom počtu pracovných príležitostí a je predovšetkým dôsledkom rastu dennej odchádzky za prácou, najmä do Bratislavy, v južnej a východnej časti okresu obyvatelia dochádzajú za prácou aj do Maďarska, najmä do Gyóru.

K 31.12.2014 bola miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda 10,34%, čo je viac ako krajský priemer 8,03%. Pri porovnaní s údajmi z konca roka 2005 sa miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda zvýšila (z úrovne 9,2%) a v Trnavskom kraji znížila (z úrovne 8,4%). To možno pripísať vývoju za posledných 10 rokov, keď došlo k lokalizácii veľkých zahraničných investícií do priemyselnej výroby v okresoch Trnava, Hlohovec a Galanta, no okresu Dunajská Streda sa väčšie investície vyhli.

Dôležitým ukazovateľom ekonomickej vyspelosti regiónu je cena práce, ktorá je súčasne významným faktorom životnej úrovne. V okrese Dunajská Streda výška priemernej mzdy zaostáva za krajským a celoslovenským priemerom. Za rok 2013 bola priemerná mzda v Trnavskom kraji 842 Eur a priemerná mzda v okrese Dunajská Streda bola na úrovni 690 Eur.

Ide o dôsledok pretrvávajúcej orientácie ekonomiky na odvetvia s nízkou pridanou hodnotou a vysokým podielom manuálnej práce (poľnohospodárstvo), a s tým súvisiacej nízkej kvalifikačnej štruktúry obyvateľov regiónu. Dôsledkom vysokej nezamestnanosti v minulom období sa neprejavoval nedostatok pracovných síl a preto zamestnávateľia neboli nútení zvyšovať nominálne mzdy. Vzhľadom k výraznému poklesu nezamestnanosti v posledných rokoch a ukončení transformácie poľnohospodárstva možno predpokladať nárast priemernej mzdy v regióne.

V rámci okresu Dunajská Streda sa vyprofilovali 3 významnejšie centrá – sídla mestského charakteru, ktoré v rámci strediskovej sústavy osídlenia plnili funkciu stredísk obvodného významu – Šamorín, Dunajská Streda a Veľký Meder. Z hľadiska priestorového rozloženia v rámci okresu majú výhodnú vzájomnú polohu – v centrálnej časti okresu sa nachádza sídlo okresu, ktorého funkcie na východnom, resp. západnom okraji okresu dopĺňajú pôvodné sídla obvodov.

V týchto sídlach je sústredená občianska vybavenosť vyššieho významu – stredné školy, zdravotnícke zariadenia s komplexnejšími službami (polikliniky, nemocnica – v Dunajskej strede) sídla štátnych úradov a ich pobočiek, ako aj širšie spektrum prevádzok služieb a obchodu.

Lokálne vzťahy a väzby

Lokálne vzťahy určujú väzby so susednými obcami. Tieto vzťahy sú v danom území veľmi intenzívne a prejavujú sa vo všetkých oblastiach hospodárskeho a kultúrno-spoločenského života.

Z hľadiska vzťahov na nadradený systém osídlenia majú najvýznamnejšie postavenie mestá Šamorín, Dunajská Streda, Bratislava, Győr. Väzby na Bratislavu i Győr sú pritom omnoho výraznejšie než na novozriadené sídlo kraja – mesto Trnava. Dôvodom je podstatne nižšia vzdialenosť (35 km), väčší akčný rádius Bratislavy, priame dopravné napojenie cestami I. a II. triedy a napokon i existencia priamej autobusovej linky z Bratislavy do Gabčíkova cez Trstenú na Ostrove. Možno konštatovať, že práve poloha voči dôležitým centráam predstavuje najväčší rozvojový potenciál obce.

Z hľadiska lokálnych medzisídelných vzťahov sú dôležité väzby najmä na väčšie sídla Gabčíkovo, Šamorín a Dunajskú Strelu. Z menších sídiel sú vzhľadom k polohovým vzťahom a spojeniu dopravnou sieťou významné väzby na susedné obce Jurová, Horný Bar a Baka. Pred výstavbou vodného diela Gabčíkovo boli intenzívnejšie aj väzby na pridunajskú obec Bodíky, ktorú v súčasnosti od zvyšnej časti Žitného ostrova oddeľuje prírodný kanál VD Gabčíkovo.

Obec Trstená na Ostrove nemá vyprofilované vlastné záujmové územie, naopak, prelínajú sa tu záujmové územia niekoľkých sídiel rôznej hierarchie – Baka, Gabčíkovo, Horný Bar, Holice, Rohovce. Obce v rámci záujmových území strediskových obcí zápasili s veľkým odlevom obyvateľstva do miest a strediskových obcí, čo sa prejavilo aj v prípade obce Trstená na Ostrove.

Pre formovanie socio-ekonomických väzieb je určujúce smerovanie dochádzky obyvateľov za prácou a službami, ako aj stabilné migračné prúdy. Ponuka pracovných príležitostí v Šamoríne a Dunajskej Strede stagnovala. Naopak, ponuka sa zvyšuje v Bratislave a je aj omnoho diverzifikovanejšia, pri vyššej úrovni priemerných miezd. Z uvedených dôvodov v poslednom období rastie orientácia ekonomických väzieb na Bratislavu. Možnosti dochádzania sú relatívne dobré vďaka priamemu autobusovému spojeniu.

V posledných rokoch obce v blízkosti väčších miest, najmä v okruhu do 40 km od Bratislavy zaznamenávajú migračné prírastky. Tento proces súvisí s aktuálnym trendom suburbanizácie, ktorý sa prejavuje zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v bezprostrednej blízkosti veľkých miest, s pokojnejším prostredím pre rodinný život než vo veľkomeste. Oproti okolitým obciam suburbanizačného pásma Bratislavy sa však prírastok obyvateľov v obci Trstená na Ostrove doposiaľ obmedzoval na tých, ktorí sa v minulom období z obce odťahovali do okolitých miest, najmä do Dunajskej Strede, Šamorína a Bratislavy, t.j. ide o tzv. spätnú migráciu.

2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým hospodárskym rozvojom a v trojuholníku Viedeň – Bratislava – Győr
- výhodná poloha obce v blízkosti dôležitých dopravných ťahov
- dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v okolitých mestách
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty
- dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne

- disponibilná a relatívne kvalifikovaná pracovná sila
- výhodná poloha obce z hľadiska prímestskej rekreácie a potenciál rozvoja cestovného ruchu v regióne a v obci
- výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností (v porovnaní s obcami v jadrovej časti suburbánneho priestoru Bratislavy)
- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- znižovanie výmery ornej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- nevyužitý potenciál rozvoja cestovného ruchu, agroturistiky, cykloturistiky
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- vysoké daňové a odvodové zaťaženie podnikateľov a pracovnej sily
- hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí
- rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií
- zhoršovanie kvality cestnej siete a dopravnej dostupnosti v dôsledku dopravných zápch
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

2.3.1 SWOT analýza

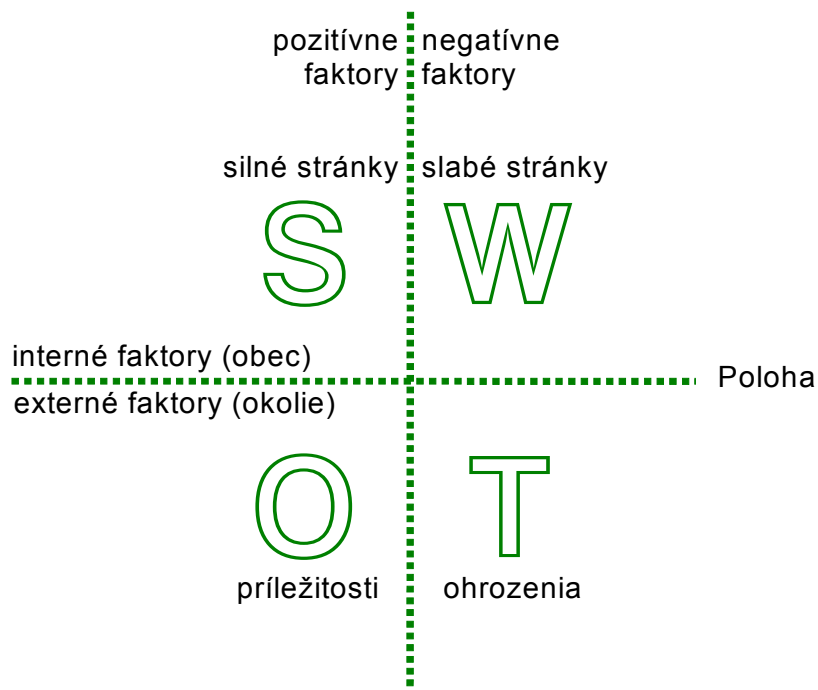
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

S1 materská škola a základná škola v obci	5
S2 zachovaný vidiecky charakter obce	5
S3 pokojné prostredie vhodné pre rodinné bývanie	5
S4 vybudovaná základná občianska vybavenosť	3
S5 nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	3
S6 prírodné podmienky vhodné pre vysokoprodukčné poľnohospodárstvo	3
S7 priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť	2

Slabé stránky (W)

W1 chýbajúca kanalizácia	5
W2 zlý stav miestnych komunikácií	5
W3 slabá hospodárska základňa – málo podnikateľov a pracovných príležitostí v obci a ich nízka diverzita	4
W4 úplne odlesnená krajina vyznačujúca sa nízkou ekologickou stabilitou	4
W5 tradičná krajinná štruktúra bola nahradená umelými prvkami	3

W6 nepriaznivá demografická situácia a nízka reprodukčná vitalita miestnej populácie	3
W7 chýbajú niektoré zariadenia a služby nekomerčnej vybavenosti	2
W8 nedostatočné ubytovacie kapacity	2
W9 v obci sa nezachovali tradície, folklór ani umelecké remeslá	1
W10 nedostatočne využitý hospodársky areál	1

Príležitosti (O)

O1 výhodná poloha obce v regióne s dynamickým hospodárskym rozvojom a v trojuholníku Viedeň – Bratislava – Győr	5
O2 výhodná poloha obce v blízkosti dôležitých dopravných ťahov	5
O3 dostupnosť širokého spektra vyššej vybavenosti v okolitých mestách	4
O4 možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty	4
O5 dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne	3
O6 disponibilná a relatívne kvalifikovaná pracovná sila	3
O7 výhodná poloha obce z hľadiska prímestskej rekreácie a potenciál rozvoja cestovného ruchu v regióne a v obci	3
O8 výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností (v porovnaní s obcami v jadrej časti suburbánneho priestoru Bratislavy)	2
O9 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období	2

Ohrozenia (T)

T1 nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov	5
T2 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce	5
T3 znižovanie výmery ornej pôdy a narastanie tlakov na životné prostredie	4
T4 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy	4
T5 nevyužitý potenciál rozvoja cestovného ruchu, agroturistiky, cykloturistiky	4
T6 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života	3
T7 starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku	3
T8 vysoké daňové a odvodové zaťaženie podnikateľov a pracovnej sily	2
T9 hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí	2
T10 rast cien pozemkov, nehnuteľností a riziko pozemkových špekulácií	2

T11 zhoršovanie kvality cestnej siete a dopravnej dostupnosti v dôsledku dopravných zápch	1
T12 časté a neprehľadné zmeny legislatívy	1

2.3.2 STEEP analýza

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	<ul style="list-style-type: none"> ▪ demografické zmeny ▪ zmeny postojov a správania populácie ▪ zmeny preferencií zákazníkov
Technologické	<ul style="list-style-type: none"> ▪ úroveň technológie poskytovateľa ▪ dostupná / využívaná technológia ▪ technológie pre kontakt s verejnosťou
Ekonomické	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nové príležitosti a investori ▪ dodatočné finančné zdroje ▪ vplyv daňovej politiky
Ekologické	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dopady investičných projektov na životné prostredie ▪ environmentálna politika ▪ podpora tvorby a ochrany životného prostredia
Politické	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vládne sektorové politiky ▪ legislatíva ▪ zmeny centrálnej vlády ▪ zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasnú, resp. potenciálnu). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade riešeného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- chýbajúca kanalizácia → následok: nižší komfort bývania a riziko znečistenia podzemných vôd a pôdy (pri nelegálnom vypúšťaní a priesakoch žúmp)
- zlý stav niektorých miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prísťahovanie obyvateľov
- náhodná a nevhodná skladba verejnej zelene v obci → následok: nízka estetická úroveň verejných priestorov, nedostatočné využitie potenciálu zelene pri zlepšení hygienickej kvality prostredia
- nízka ekologická stabilita územia → následok: ekologické problémy a vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, nízka atraktivita krajiny a obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- málo pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- chýbajú základné služby a obchodné prevádzky → následok: obyvatelia nakupujú mimo obce (odlev trhového potenciálu), nutnosť cestovania za službami a nákupmi

- verejné priestory obce nemajú reprezentačný vzhľad → následok: nedostatočné možnosti pre oddych a spoločenské kontakty obyvateľov
- chýbajú prezentačné prostriedky ako napr. informačné tabule → následok: nedostatočné povedomie o zaujímavostiach obce medzi obyvateľmi a potenciálnymi návštevníkmi
- nevyhovujúce napojenie obce na Podunajskú cyklotrasu → následok: nižší záujem návštevníkov
- nie je spracovaný územný plán → následok: obmedzené možnosti koncepčného rozvoja obce

2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia výhodísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na zhodnotenie príležitostí a odstránenie problémov a slabých stránok.

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Trstená na Ostrove reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav ku koncu výhľadového obdobia (r. 2025).

Vízia obce Trstená na Ostrove

„Trstená na Ostrove využije svoj polohový potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a bude príjemným miestom na bývanie s vybudovanou infraštruktúrou. Obec sa bude rozvíjať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, udrží si životaschopnosť a aktívny kultúrno-spoločenský život.“

3.2 Návrh a opis stratégie

Stratégia rozvoja obce Trstená na Ostrove by ťažiskovo mala byť orientovaná na zhodnotenie príležitostí, ktoré reprezentujú potenciály rozvoja a na odstránenie problémov a slabých stránok (generická stratégia WO).

Aby obec túto rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- Investície do základnej infraštruktúry
- Služby, kultúra a životné prostredie
- Cestovný ruch

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard technickej infraštruktúry a odstraňovať deficity (chýbajúca kanalizácia). Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania. Preto je potrebné sústrediť úsilie na vybudovanie kanalizácie, v zmysle pripravovaného komplexného projektu odvedenia a čistenia odpadových vôd a následne realizovať aj rekonštrukciu miestnych komunikácií. Ďalej je potrebné zamerať sa na obnovu budov vo vlastníctve obce. Uvedené aktivity a projekty však vyžadujú značné investície, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ.

Dôležitou úlohou je ochrana krajiny a zvyšovanie ekologickej stability územia novou výsadbou. Súčasne je treba uskutočniť environmentálne prijateľné riešenie problémov

s odpadom – likvidovať čierne skládky, vytvoriť miestne kapacity pre triedenie odpadu (zberný dvor), pri podporovaní environmentálneho povedomia obyvateľov.

Verejné priestranstvá a ich vzhľad sú obrazom obce nielen vo vzťahu k návštevníkom, ale v nich sa odráža aj vzťah obyvateľov k svojej obci. Preto by malo byť v záujme obce vytvoriť atraktívne priestory s kvalitnou zeleňou.

V obci je pomerne slabo rozvinutá sféra drobného podnikania. Odporúča sa zväziť motiváciu občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente služieb a maloobchodu. To by znamenalo aj viac pracovných príležitostí priamo v obci. Pre udržanie životaschopnosti obce je potrebné udržať v obci mladšiu populáciu a podporovať koordinovaný rozvoj bytovej výstavby.

Obec má istý potenciál rozvoja cestovného ruchu, ktorý však zatiaľ nie je dostatočne využitý. V prvom rade je potrebné využiť potenciál medzinárodnej podunajskej cyklotrasy – vybudovať pri obci zjazd z hrádze a zabezpečiť napojenie a postupne aj dobudovanie miestnych cyklotrás. Pozornosť je treba venovať aj propagácii zaujímavostí obce – inštalovaním informačných tabúľ. Infraštruktúru cestovného ruchu by mala doplniť ponuka v oblasti agroturistiky, ako aj ubytovania pre návštevníkov. Takáto ponuka môže podporiť záujem návštevníkov o dlhodobšie / pravidelné rekreačné pobyty. Rozvoj rekreačných aktivít však závisí predovšetkým od zámerov a investičnej aktivity súkromného sektora, preto ich obec môže ovplyvniť z väčšej časti iba nepriamymi nástrojmi.

Pre rôzne vekové skupiny obyvateľstva je potrebné zabezpečiť dostatok možností pre spoločenské kontakty – udržiavaním vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života, rozšírením cezhraničnej spolupráce s inými obcami. Potrebné je podporovať angažovanosť obyvateľov na dianí v obci – podporou vzniku spoločenských organizácií a zapojením aktívnych a vzdelaných obyvateľov.

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti – Investície do základnej infraštruktúry, Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie, Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Trstená na Ostrove

Trstená na Ostrove využije svoj polohový potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a bude príjemným miestom na bývanie s vybudovanou infraštruktúrou. Obec sa bude

rozvíjať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, udrží si životaschopnosť a aktívny kultúrno-spoločenský život.

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie		Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3	Opatrenie A.4	Opatrenie B.3	Opatrenie B.4	Opatrenie C.3	Opatrenie C.4

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Plne vybudovaná infraštruktúra zásobovania vodou a odkanalizovania

- Opatrenie A.1 Investície do infraštruktúry zásobovania vodou a odkanalizovania

Cieľ: Vybavenie progresívnymi systémami technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.2 Investície do progresívnych systémov technickej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.3 Investície do miestnej dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu verejných budov a areálov

- Opatrenie A.4 Investície do budov vo vlastníctve obce

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie

Cieľ: Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia

- Opatrenie B.1 Revitalizácia a výsadba zelene

Cieľ: Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom

- Opatrenie B.2 Odpadové hospodárstvo

Cieľ: Viac podnikateľov a pracovných miest v obci

- Opatrenie B.3 Podpora podnikania

Cieľ: Koordinovane rozvíjaná bytová výstavba

- Opatrenie B.4 Podpora rozvoja bývania

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce

Cieľ: Dobudovanie infraštruktúry udržateľnej dopravy

- Opatrenie C.1 Investície do infraštruktúry cyklotrás

Cieľ: Využitie rekreačného potenciálu územia

- Opatrenie C.2 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľ Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci

- Opatrenie C.3 Organizovanie aktivít kultúrneho a spoločenského života

Cieľ Aktívna participácia obyvateľov na rozvoji obce

- Opatrenie C.4 Podpora angažovania obyvateľov na dianí v obci

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiadúci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov.

V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Investície do infraštruktúry zásobovania vodou a odkanalizovania	A.1.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie A.1.2 Rekonštrukcia a vodovodnej siete	A – Investície do základnej infraštruktúry
A.2 Investície do progresívnych systémov technickej infraštruktúry	A.2.1 Modernizácia verejného osvetlenia A.2.2 Inštalovanie kamerového systému A.2.3 Modernizácia miestneho rozhlasu	
A.3 Investície do miestnej dopravnej infraštruktúry	A.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	
A.4 Investície do budov vo vlastníctve obce	A.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice A.4.2 Výmena okien na ZŠ, MŠ A.4.3 Rekonštrukcia budovy pošty A.4.4 Rekonštrukcia vykurovania v kultúrnom dome	
B.1 Revitalizácia a výsadba zelene	B.1.1 Plánovitá výsadba zelene v intraviláne obce B.1.2 Výsadba líniovej zelene v katastri obce	B – Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie
B.2 Odpadové hospodárstvo	B.2.1 Zriadenie zberného dvora B.2.2 Likvidácia čiernych skládok	
B.3 Podpora podnikania	B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu B.3.2 Vytvorenie katalógu priestorov na podnikanie	
B.4 Podpora rozvoja bývania	B.4.1 Obstaranie územného plánu obce B.4.2 Otvorenie nových obytných ulíc	
C.1 Investície do infraštruktúry cyklotrás	C.1.1 Vybudovanie napojenia na medzinárodnú Podunajskú cyklotrasu C.1.2 Vybudovanie / vyznačenie miestnej cyklotrasy	C – Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce
C.2 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu	C.2.1 Využitie potenciálu agroturistiky C.2.2 Ubytovanie na súkromí a v nízkokapacitných zariadeniach C.2.3 Osadenie informačných a navigačných tabúľ v uliciach obce	
C.3 Organizovanie aktivít kultúrneho a spoločenského života	C.3.1 Nadviazanie / zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce C.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	
C.4 Podpora angažovania obyvateľov na dianí v obci	C.4.1 Udeľovanie ďakovných ocenení občanom C.4.2 Vytvorenie poradného výboru mladých absolventov C.4.3 Podpora vzniku spoločenských organizácií	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom.

Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.).

Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené.

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
A.1.1	Napojenie 100% domácností na splaškovú kanalizáciu	výsledok	obec	%	0	100
A.1.2	Zníženie strát vody vo vodovodnej sieti	výsledok	obec	%	–	20
A.2.1	Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia	výsledok	obec	%	–	30
A.2.2	Zníženie počtu prípadov majetkovej kriminality a vandalizmu	výsledok	obec	%	–	20
A.3.1	Dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií	výsledok	obec	km	–	1
A.4.2	Zníženie energetickej náročnosti prevádzky objektu	výsledok	obec	%	–	10
A.4.4	Zníženie energetickej náročnosti prevádzky objektu	výsledok	obec	%	–	10
B.1.2	Dĺžka revitalizovanej líniovej zelene	výsledok	obec	km	–	3
B.2.1	Podiel separovaného odpadu z celkového množstva komunálneho odpadu	výsledok	obec	%		15

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
B.3.1	Počet nových prevádzok obchodu a služieb	výsledok	obec	počet	-	2
C.2.3	Zvýšenie počtu návštevníkov obce	výsledok	obec	%	-	20
C.3.1	Počet spoločných podujatí ročne	výsledok	obec	počet	-	1
C.3.2	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	-	3
C.4.2	Počet členov výboru	výsledok	obec	počet	-	3

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	A.1.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je splašková kanalizácia
Opis - výstupy	Projekt bude zrealizovaný v zmysle pripravovaného komplexného projektu odvedenia a čistenia odpadových vôd v rámci integrovaného projektu odkanalizovania aglomerácie Dunajská Streda (sústava obcí Horný Bar, Jurová, Baka, Trstená n.O)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	ZsVaK
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Plne vybudovaná infraštruktúra zásobovania vodou a odkanalizovania
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	napojenie 100% domácností na splaškovú kanalizáciu
Riziká	nezískanie NFP, výber dodávateľa cez VO
Postup realizácie	1. aktualizácia rozpočtu / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	2 500 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	A.1.2 Rekonštrukcia a vodovodnej siete
Opis - stav pred realizáciou	Vodovodná sieť v hornej časti obce je nevyhovujúca a spôsobuje značné straty vody vo vodovodnej sieti
Opis - výstupy	Vodovodná sieť bude rekonštruovaná – uskutoční sa výmena potrubí v kritických úsekoch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	ZsVaK
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Plne vybudovaná infraštruktúra zásobovania vodou a odkanalizovania
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zníženie strát vody vo vodovodnej sieti o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	60 000 Eur
Financovanie	ZsVaK
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	A.2.1 Modernizácia verejného osvetlenia
Opis - stav pred realizáciou	Systém verejného osvetlenia nie je energeticky efektívny
Opis - výstupy	Verejné osvetlenie v obci bude modernizované na báze LED technológie, vrátane výložníkov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015
Väzba na cieľ	Vybavenie progresívnymi systémami technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia o 30%
Riziká	nezískanie NFP, výber dodávateľa cez VO
Postup realizácie	–
Náklady	95 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.2 Inštalovanie kamerového systému
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je vybudovaný kamerový monitorovací systém
Opis - výstupy	Na verejnom priestranstve, resp. priestranstvách bude inštalovaný kamerový systém
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016
Väzba na cieľ	Vybavenie progresívnymi systémami technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie počtu prípadov majetkovej kriminality a vandalizmu o 20%
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Modernizácia miestneho rozhlasu
Opis - stav pred realizáciou	Okrem novej ústredne rozhlasu je systém nadzemných vedení a ampliónov zastaraný
Opis - výstupy	Systém miestneho rozhlasu bude kompletne rekonštruovaný (nadzemné vedenia, amplióny)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Vybavenie progresívnymi systémami technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	12 000 Eur
Financovanie	obec, dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, líniové a bodové závady
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka rekonštruovaných miestnych komunikácií: min. 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
Opis - stav pred realizáciou	DHZ dostal nové požiarne vozidlo, požiarňa zbrojnica je však v nevyhovujúcom stave
Opis - výstupy	Uskutoční sa nevyhnutná oprava objektu požiarnej zbrojnice
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec (dotácia zo ŠR)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.2 Výmena okien na ZŠ, MŠ
Opis - stav pred realizáciou	Objekt ZŠ, MŠ prešiel čiastočnou rekonštrukciou
Opis - výstupy	Rekonštrukcia bude zameraná na výmenu výplní otvorov (okien) za účelom zníženia energetickej náročnosti.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie energetickej náročnosti prevádzky objektu o 10%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	40 000 Eur
Financovanie	obec (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.3 Rekonštrukcia budovy pošty
Opis - stav pred realizáciou	Budova pošty, ktorá je vo vlastníctve obce, je dlhodobo v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia budovy pošty – výmena strechy, výplní otvorov (okien, dverí), oprava vykurovania
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce, pošta
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.4 Rekonštrukcia vykurovania v kultúrnom dome
Opis - stav pred realizáciou	Objekty kultúrneho domu prešiel rozsiahlejšou rekonštrukciou, zameranou prevažne na exteriér
Opis - výstupy	Uskutočnená bude rekonštrukcia vykurovacieho systému v objekte
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	zníženie energetickej náročnosti prevádzky objektu o 10%
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	40 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ (obec)
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	B.1.1 Plánovitá výsadba zelene v intraviláne obce
Opis - stav pred realizáciou	Kvalita zelene na verejných priestranstvách je pomerne nízka
Opis - výstupy	Bude vysadená a upravená parková zeleň na verejných priestranstvách, prípadne aj na cintoríne. Ďalej bude vysadená a upravená sprievodná líniová zeleň pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	15 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.1.2 Výsadba líniovej zelene v katastri obce
Opis - stav pred realizáciou	Ekologická stabilita územia je nízka
Opis - výstupy	Zvýši sa podiel zelene a zlepši sa štruktúra využitia pôdy výsadbou plôch krajinskej a verejnej zelene. Na výsadbu líniovej zelene je vhodné využiť plochy pozdĺž hraníc honov, kanálov.
Garant	poľovnícke združenie
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	obec, vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zvýšenie krajinnoekologických a estetických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, poľnohospodári
Indikátory monitoringu	Dĺžka revitalizovanej líniovej zelene: min 2 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.1 Zriadenie zberného dvora
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba zberný dvor na separovaný odpad
Opis - výstupy	Vybuduje / dobuduje sa zberný dvor v obci. Recyklácia zníži celkové množstvo produkovaného komunálneho odpadu odvázaného na skládku.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	Združenie HŽO
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Podiel separovaného odpadu z celkového množstva komunálneho odpadu: min. 15%
Riziká	nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	1. výber / kúpa vhodného pozemku / 2. spracovanie projektovej dokumentácie / 3. žiadosť o dotáciu / 4. realizácia
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.2 Likvidácia čiernych skládok
Opis - stav pred realizáciou	Čierne skládky sa nachádzajú za areálom družstva i v ďalších lokalitách
Opis - výstupy	Čierne skládky budú úplne odstránené
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Environmentálne prijateľné riešenie problémov s odpadom
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
Opis - stav pred realizáciou	V obci je len málo prevádzok maloobchodu a služieb pre obyvateľstvo
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente služieb pre obyvateľstvo a maloobchodných prevádzok Možné nástroje motivácie: oslovenie potenciálnych podnikateľov, podpora propagácie a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Viac podnikateľov a pracovných miest v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet nových prevádzok obchodu a služieb: min. 2
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.2 Vytvorenie katalógu priestorov na podnikanie
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Do katalógu budú so súhlasom vlastníkov zaradené rodinné domy, vhodné na prestavbu alebo náhradnú novú výstavbu pre účely občianskej vybavenosti. Obec zabezpečí medializáciu katalógu publikovaním na internetovej stránke.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Viac podnikateľov a pracovných miest v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci nehnuteľností
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem vlastníkov nehnuteľností
Postup realizácie	–
Náklady	500 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.1 Obstaranie územného plánu obce
Opis - stav pred realizáciou	Obec nemá spracovaný územný plán obce
Opis - výstupy	Výstupom bude schválený územný plán obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2017
Väzba na cieľ	Koordinovane rozvíjaná bytová výstavba
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov a nehnuteľností
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	15 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR (80%)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.2 Otvorenie nových obytných ulíc
Opis - stav pred realizáciou	Obytná výstavba má nízku intenzitu a prebieha prevažne v rámci záhrad existujúcich rodinných domov
Opis - výstupy	Na základe koncepčného dokumentu (územného plánu obce) budú otvorené nové obytné ulice – kde sa vyčlenia pozemky na výstavbu a vybuduje sa príslušná dopravná a technická infraštruktúra
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	vlastníci pozemkov, individuálni investori
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Koordinovane rozvíjaná bytová výstavba
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nedostatočná koordinácia vlastníkov
Postup realizácie	–
Náklady	(podľa rozsahu)
Financovanie	súkromné zdroje (obec)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	C.1.1 Vybudovanie napojenia na medzinárodnú Podunajskú cyklotrasu
Opis - stav pred realizáciou	Zjazd z medzinárodnej cyklotrasy do obce je možný len po provizórnej lávke
Opis - výstupy	Vybuduje sa riadne napojenie na medzinárodnú Podunajskú cyklotrasu prostredníctvom lávky nad derivačným kanálom a prístupovej komunikácie
Garant	Vodohospodárska výstavba, š.p.
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Dobudovanie infraštruktúry udržateľnej dopravy
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	štátny rozpočet
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.1.2 Vybudovanie / vyznačenie miestnej cyklotrasy
Opis - stav pred realizáciou	V okolí obce nie sú okrem Medzinárodnej dunajskej cyklotrasy vyznačené iné cyklotrasy
Opis - výstupy	Vybuduje, resp. vyznačí sa miestna cyklotrasa do okolitých obcí Jurová (s možnosťou pokračovania do Dunajskej Stredy).
Garant	združenie obcí
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Dobudovanie infraštruktúry udržateľnej dopravy
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP, problematické vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.1 Využitie potenciálu agroturistiky
Opis - stav pred realizáciou	Potenciál agroturistiky zatiaľ nie je využitý
Opis - výstupy	V obci vznikne zariadenie – agroturistická farma, s prezentáciou poľnohospodárskych tradícií návštevníkom
Garant	Poľnohospodársky podnik, samostatne hosp. roľníci
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Využitie rekreačného potenciálu územia
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov / poľnohospodárov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.2 Ubytovanie na súkromí a v nízkokapacitných zariadeniach
Opis - stav pred realizáciou	V obci poskytuje ubytovanie len Penzión Sámán
Opis - výstupy	Vznikne jedno alebo niekoľko poskytovateľov ubytovania pre turistov v nízkokapacitnom penzióne alebo na súkromí
Garant	súkromný podnikateľ, obyvatelia obce
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Využitie rekreačného potenciálu územia
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem podnikateľov / obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	súkromné zdroje (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.3 Osadenie informačných a navigačných tabúl v uliciach obce
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýbajú informačné a navigačné tabule
Opis - výstupy	Pre zlepšenie propagácie obce, turistických možností a ďalších zaujímavostí obce budú na prístupových komunikáciách do obce a zjazde z cyklistickej trasy umiestnené navigačné tabule. Okrem navigačných tabúl sa v uzlových priestoroch osadia aj informačné tabule.
Garant	obec (združenie obcí)
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Využitie rekreačného potenciálu územia
Užívatelia	návštevníci, podnikatelia
Indikátory monitoringu	zvýšenie počtu návštevníkov obce o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.1 Nadviazanie / zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce
Opis - stav pred realizáciou	Obec udržiava s viacerými zahraničnými obcami družobnú spoluprácu nižšej intenzity
Opis - výstupy	Obec uzatvorí dohodu o družobnej spolupráci so zahraničnými obcami (Nádasdlađány, obcou v Rumunsku) a bude udržiavať intenzívne výmenné styky
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet spoločných podujatí ročne: min. 1
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ (Interreg)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje menšie kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov. Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 3
Riziká	nezáujem obyvateľov / návštevníkov
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.1 Udeľovanie ďakovných ocenení občanom
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec bude každoročne udeľovať ďakovné ocenenia, prípadne titul čestného občana obyvateľom, ktorí sa zaslúžili o rozvoj obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Aktívna participácia obyvateľov na rozvoji obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	500 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.2 Vytvorenie poradného výboru mladých absolventov
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec zriadi poradný výbor zložený z absolventov vysokých škôl rôznych odborov, ktorí budú mať záujem prispieť inovatívnymi podnetmi k rozvoju obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015
Väzba na cieľ	Aktívna participácia obyvateľov na rozvoji obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet členov výboru: min. 3
Riziká	nezáujem oslovených
Postup realizácie	–
Náklady	–
Financovanie	–
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.3 Podpora vzniku spoločenských organizácií
Opis - stav pred realizáciou	S výnimkou DHZ a ŠK v obci nie sú aktívne iné spoločenské organizácie
Opis - výstupy	Obec bude vyhľadávať potenciálnych lídrov spoločenských organizácií, resp. spolkov v oblasti kultúrneho života, dobrovoľníctva, športu a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	Aktívna participácia obyvateľov na rozvoji obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet fungujúcich spoločenských organizácií: min. 3
Riziká	nízky záujem o členstvo, sporadická aktivita
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur (na podporu činnosti)
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec.

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2015 – 2017)
- II. etapa (2018 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017 (po ukonč. I. etapy)	<ul style="list-style-type: none">podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	<ul style="list-style-type: none">v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	<ul style="list-style-type: none">téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rokkalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		<ul style="list-style-type: none">pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľovpri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		<ul style="list-style-type: none">na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania:

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal: *(názov komisie a dátum zasadnutia)*

Zdôvodnenie:

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: *pripomienku akceptujeme/neakceptujeme*

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis spracoval: dňa:

Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému

prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôsobiť výber nových projektov.

5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.trstenanaostrove.ocu.sk), ktorá funguje v 2 jazykových mutáciách. Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas a informačná tabuľa. V menších obciach je významná je aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiadúce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

Akčný plán pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie A.1			
A.1.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
A.1.2 Rekonštrukcia a vodovodnej siete	2016 – 2017	obec	fondy EÚ (dotácie)
Opatrenie A.2			
A.2.1 Modernizácia verejného osvetlenia	2015	obec	fondy EÚ
A.2.2 Inštalovanie kamerového systému	2016	obec	dotácia zo ŠR (fondy EÚ)
Opatrenie A.3			
A.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016 – 2017	obec	fondy EÚ, dotácie zo ŠR
Opatrenie A.4			
A.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2015	obec	obec (dotácia zo ŠR)
A.4.2 Výmena okien na ZŠ, MŠ	2016 – 2017	obec	obec (fondy EÚ)

Akčný plán pre Prioritnú oblasť B – Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.1			
B.1.1 Plánovitá výsadba zelene v intraviláne obce	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie B.2			
B.2.2 Likvidácia čiernych skládok	2015 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie B.3			
B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	2016 – 2017	obec	obec
Opatrenie B.4			
B.4.1 Obstaranie územného plánu obce	2017	obec	dotácia zo ŠR

Akčný plán pre Prioritnú oblasť C – Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie C.1			
C.1.1 Vybudovanie napojenia na medzinárodnú Podunajskú cyklotrasu	2016 – 2017	Vodoh. výstavba	štátny rozpočet
Opatrenie C.3			
C.3.1 Nadviazanie / zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce	2015 – 2017	obec	obec, fondy EÚ (Interreg)
C.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	2015 –	obec	obec, granty, sponzori
Opatrenie C.4			
C.4.1 Udeľovanie ďakovných ocenení občanom	2015 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
C.4.2 Vytvorenie poradného výboru mladých absolventov	2015 –	obec	obec
C.4.3 Podpora vzniku spoločenských organizácií	2015	obec	

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Trnavským samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 bude pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2015 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry							
Prioritná oblasť B - Služby, kultúra a životné prostredie							
Prioritná oblasť C - Cestovný ruch							

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry (v tis. Eur)

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1.	A.1.1							-	

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Rozvoj bývania, služieb, podnikania a životné prostredie (v tis. Eur)

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	c	d	e	f	g	h
B.1.	B.1.1							-	

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Podpora cestovného ruchu, kultúry a identity obce (v tis. Eur)

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		$a=b+e+f+g+h$	$b=c+d$	c	d	e	f	g	h
C.1.	C.1.1							-	

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe viackriteriálneho hodnotenia bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká / stredná / nízka priorita.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	Nevyhnutné pre kvalitu bývania (S)	5	vysoká
A.1.2 Rekonštrukcia a vodovodnej siete	Nevyhnutné pre kvalitu bývania (S)	4	vysoká
A.2.1 Modernizácia verejného osvetlenia	Nevyhnutné pre energetické úspory (S)	4	vysoká
A.2.2 Inštalovanie kamerového systému	Dôležité z hľadiska bezpečnosti (S)	3	stredná
A.2.3 Modernizácia miestneho rozhlasu	Významné z hľadiska informovania obyvateľstva (S)	1	nízka
A.3.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Nevyhnutné z hľadiska dopravnej obsluhy (S)	4	vysoká
A.4.1 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	Nevyhnutné z hľadiska komplexnosti zabezpečenia služieb (S)	4	vysoká
A.4.2 Výmena okien na ZŠ, MŠ	Dôležité z hľadiska komplexnosti zabezpečenia služieb (S)	3	stredná
A.4.3 Rekonštrukcia budovy pošty	Významné z hľadiska komplexnosti zabezpečenia služieb (S)	1	nízka
A.4.4 Rekonštrukcia vykurovania v kultúrnom dome	Dôležité z hľadiska komplexnosti zabezpečenia služieb (S)	2	stredná
B.1.1 Plánovitá výsadba zelene v intraviláne obce	Dôležité z hľadiska estetiky a ekologickej stability (S)	3	stredná
B.1.2 Výsadba líniovej zelene v katastri obce	Dôležité z hľadiska estetiky a ekologickej stability (S)	2	stredná
B.2.1 Zriadenie zberného dvora	Významné z hľadiska udržateľného rozvoja (S)	1	nízka
B.2.2 Likvidácia čiernych skládok	Dôležité z hľadiska udržateľného rozvoja (S)	2	stredná
B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	Dôležité pre rozvoj podnikania (S)	3	stredná
B.3.2 Vytvorenie katalógu priestorov na podnikanie	Významné pre rozvoj podnikania (S)	1	nízka
B.4.1 Obstaranie územného plánu obce	Dôležité z hľadiska koncepcnosti rozvoja obce (S)	3	stredná
B.4.2 Otvorenie nových obytných ulíc	Dôležité pre zachovanie životaschopnosti obce (S)	3	stredná
C.1.1 Vybudovanie napojenia na medzinárodnú Podunajskú cyklotrasu	Nevyhnutné z hľadiska rozvoja cestovného ruchu (S)	4	vysoká
C.1.2 Vybudovanie / vyznačenie miestnej	Dôležité z hľadiska rozvoja cestovného	3	stredná

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = splňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
cyklotrasy	ruchu (S)		
C.2.1 Využitie potenciálu agroturistiky	Dôležité z hľadiska rozvoja cestovného ruchu (S)	3	stredná
C.2.2 Ubytovanie na súkromí a v nízkokapacitných zariadeniach	Dôležité z hľadiska rozvoja cestovného ruchu (S)	2	stredná
C.2.3 Osadenie informačných a navigačných tabúľ v uliciach obce	Nevyhnutné z hľadiska priestorovej orientácie (S)	4	vysoká
C.3.1 Nadviazanie / zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce	Dôležité pre kultúrno-spoločenský život (S)	3	stredná
C.3.2 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	Dôležité pre kultúrno-spoločenský život (S)	3	stredná
C.4.1 Udeľovanie ďakovných ocenení občanom	Dôležité pre kultúrno-spoločenský život (S)	2	stredná
C.4.2 Vytvorenie poradného výboru mladých absolventov	Nevyhnutné pre kultúrno-spoločenský život (S)	4	vysoká
C.4.3 Podpora vzniku spoločenských organizácií	Nevyhnutné pre kultúrno-spoločenský život (S)	4	vysoká

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov (posudzovaniu podliehajú len PHSR VÚC a krajských miest).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 05/2015 – 07/2015 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: Ekoplán, s.r.o. Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	dňa uznesením OZ č.

8. Prílohy

8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

Jaroslav Coplák – garant

Zuzana Bónová – koordinátor

xxxx – člen

8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Bizubová, M. a kol.: Slovensko-rakúsko-maďarské Podunajsko. Bratislava : Geoinfo Slovakia, 2000.

Región Podunajsko. R.G.T. Press. [informačný materiál] 2006.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013.

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - I. diel. Bratislava : Veda, 1976.

Metodické podklady

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Trnavského samosprávneho kraja	2014	regionálna	www.trnava-vuc.sk
Regionálna inovačná stratégia Trnavského samosprávneho kraja		regionálna	www.trnava-vuc.sk
Územný plán VÚC Trnavského kraja		regionálna	www.trnava-vuc.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk

8.3 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

TTSK – Trnavský samosprávny kraj

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5

Obrazová príloha

Pohľad na obec z hrádze Vodného diela Gabčíkovo

Chatky s trstenou strechou sa stali jedným z charakteristických symbolov obce

Budova obecného úradu v Trstenej na Ostrove

Zachovaná tradičná architektúra v obci

V centre obce je vybudovaný atraktívny areál s oddychovými plochami, zeleňou a detským ihriskom, v blízkosti je aj futbalové ihrisko

